

ÅRSBERETNING
for
2009

ANKENÆVNET FOR INVESTERINGSFORENINGER

ØSTERBROGADE 62, 4., POSTBOKS 2690, 2100 KØBENHAVN Ø

TLF. 3543 2506 – FAX 3543 7104

ÅRSBERETNING
for
2009

København
februar 2010

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Formandens bemærkninger.....	5
2.	Ankenævnet, medlemmer og medarbejdere	7
3.	Ankenævnets kompetence	9
4.	Statistik	11
5.	Afsagte kendelser.....	13

Bilag:

Ankenævnets vedtægter	15
-----------------------------	----

1. Formandens bemærkninger

Ankenævnet for Investeringsforeninger modtog i 2009 3 klager. Ankenævnet begyndte sin virksomhed den 1. marts 2002, og indtil udgangen af 2009 er der i alt kun modtaget 21 klager.

Hovedårsagen til det meget beskedne antal klager må som anført i tidligere årsberetninger søges i nævnets ret snævre kompetenceområde. De fleste klager fra private indehavere af investeringsbeviser angår rådgivning i forbindelse med købet, og denne rådgivning ydes i almindelighed af pengeinstitutterne, således at disse klagesager hører under Pengeinstitutankenævnet.

Ankenævnet for Investeringsforeninger skal alene tage sig af de klager, som angår selv foreningens virksomhed. Vedrørende karakteren af de sager, nævnet har behandlet og kan tænkes at komme til at behandle, kan henvises til bemærkningerne i årsberetningerne for 2002 og 2003.

Som nævnt i indledningen i afsnit 5 kan samtlige kendelser i deres helhed ses på InvesteringsForeningsRådets hjemmeside.

2. Ankenævnet, medlemmer og medarbejdere

Ankenævnet for Investeringsforeninger blev stiftet i 2002 af Investeringsforeningsrådet og Forbrugerrådet. Nævnet begyndte sin virksomhed den 1. marts 2002.

Ankenævnet er oprettet i tilknytning til Pengeinstitutankenævnet, der er etableret af Finansrådet og Forbrugerrådet. Mellem sidstnævnte organisationer og Investeringsforeningsrådet er der indgået aftale om, at Pengeinstitutankenævnets formandskab og sekretariat også fungerer som henholdsvis formandskab og sekretariat for Ankenævnet for Investeringsforeninger.

Ankenævnet er i medfør af § 5 i lov om forbrugerklager godkendt af økonomi- og erhvervsministeren til at behandle klager i overensstemmelse med § 2 i sine vedtægter, jf. nærmere nedenfor. Ankenævnets vedtægter er optrykt som bilag til årsberetningen.

Ankenævnets hidtidige formand højesteretsdommer Peter Blok blev fra den 1. august 2009 afløst af højesteretsdommer Vibeke Rønne. Næstformand er landsdommer John Mosegaard, Østre Landsret, og fra årsskiftet 2009/2010 er dommer Kari Sørensen, Retten på Frederiksberg, tillige udpeget som næstformand.

Ankenævnets medlemmer er udpeget af Investeringsforeningsrådet og af Forbrugerrådet. I den enkelte sags behandling deltager foruden formanden eller en næstformand to medlemmer udpeget af Investeringsforeningsrådet og to medlemmer udpeget af Forbrugerrådet.

Ankenævnets medlemmer har i 2009 været følgende:

Udpeget af Investeringsforeningsrådet:

Sekretariatschef Peter Huusom, Nordea Invest
Direktør Finn Kjærgård, Danske Invest
Direktør Hans Jørgen Larsen, Jyske Invest
Direktør Christina Larsen, BankInvest

Udpeget af Forbrugerrådet:

Rådsmedlem Hans Daugaard
Ankenævnsmedarbejder Tina Dhandu, Forbrugerrådet
Økonom Carsten Holdum, Forbrugerrådet
Økonom Troels Hauer Holmberg, Forbrugerrådet

Forbundskonsulent Jette Kammer Jensen, AOF
Rådsmedlem Rut Jørgensen
Rådsmedlem Karin Ladegaard, Forbrugerrådet
Rådsmedlem Bent Olufsen, Forbrugerrådet
Direktør, cand. oecon. Jørn Ravn, Boligselskabet Domea

Ankenævnets sekretariat har i 2009 beskæftiget følgende medarbejdere:

Sekretariatschef, cand. jur. Henrik Davidsen
Specialkonsulent, cand. jur. Michael Brandt fra den 1. september 2009
Specialkonsulent, cand. jur. Heidi Egger
Sekretær Heidi Due
Sekretær Irene Ploug Larsen
Sekretær Lise Walther fra den 1. september 2009.

3. Ankenævnets kompetence

Som nævnt ovenfor er Ankenævnet oprettet i medfør af lov om forbrugerklager.

Bestemmelserne om Ankenævnets kompetence findes i vedtægternes §§ 2-5 og 7.

Efter § 2, stk. 1, behandler Ankenævnet klager over investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v., som omfattet af lov om investeringsforeninger og specialforeninger. Ankenævnet er også kompetent til at behandle klager over investeringsforeninger, der ikke måtte være repræsenteret via Investeringsforeningsrådet.

Ankenævnet behandler klager fra private medlemmer af investeringsforeninger, jf. § 2, stk. 2. Klager fra erhvervsdrivende kan dog behandles, såfremt de ikke adskiller sig væsentligt fra klager vedrørende private medlemsforhold.

Finanstilsynet behandler klager over investeringsforeninger mv. vedrørende overtrædelse af bekendtgørelse nr. 1252 af 24. oktober 2007 om god skik for investeringsforeninger mv. Herudover behandler tilsynet klager over investeringsforvaltningsselskaber vedrørende overtrædelse af bekendtgørelse nr. 965 af 30. september 2009 om god skik for finansielle virksomheder.

Efter vedtægternes § 5 kan Ankenævnet bl.a. ikke behandle klager vedrørende sager, som er afgjort ved endelig dom.

Med hensyn til klager vedrørende sager, som verserer ved domstolene, gælder efter retsplejelovens § 361, at vedkommende ret på begæring kan træffe bestemmelse om sagens forelæggelse for Ankenævnet. En klage, der er indsendt af en part uden rettens tilladelse, vil blive afvist.

De i §§ 2-5 nævnte forhold påses af Ankenævnets sekretariat, som efter vedtægternes § 6 kan afvise klager, der af en af de nævnte grunde utvivlsomt falder uden for Ankenævnets kompetence.

Efter § 7 kan Ankenævnet - men ikke sekretariatet - afvise sager, der på grund af usikkerhed om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger eller af andre særlige grunde findes uegnede til behandling i Ankenævnet. Såfremt en forsvarlig stillingtagen til sagen ville forudsætte en bevisførelse, som ikke kan ske for Ankenævnet, herunder navnlig parts- og vidneforklaringer, vil sagen blive afvist. Parternes afvigende opfattelse af et hændelsesforløb vil imid-

Iertid ikke i sig selv afskære Ankenævnet fra at realitetsbehandle sagen under anvendelse af sædvanlige bevisbyrderegler, hvis man anser dette for forsvarligt.

4. Statistik

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Overført fra året før	-	3	1	0	0	1	1	0
Modtagne i året	3	4	0	1	1	2	1	3
Til behandling	3	7	1	1	1	3	2	3
Afsluttet ved kendelse:	0	6	1	1	0	1	2	0
Klager fuldt medhold	0	0	0	0	0	0	0	0
Klager delvist medhold	0	0	0	0	0	0	0	0
Investeringsforeningen medhold	0	5	1	1	0	1	2	0
Afvist	0	1	0	0	0	0	0	0
Afsluttet af sekretariatet:	0	0	0	0	0	1	0	0
Afvist/tilbagekaldt	0	0	0	0	0	0	0	2
Opfyldt/forligt	0	0	0	0	0	1	0	0
I alt afsluttede	0	6	1	1	0	2	2	2
Under forberedelse/ afventer Nævnsbehandling	3	1	0	0	1	1	0	1

5. Afsagte kendelser

Samtlige kendelser afsagt af Ankenævnet for Investeringsforeninger kan ses på InvesteringsForeningsRådets hjemmeside, www.ifr.dk/ankenævn, hvor der også kan søges anden information om Ankenævnet.

Vedtægter for Ankenævnet for Investeringsforeninger

§ 1

Ankenævnet for investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v. er oprettet af InvesteringsForeningsRådet og Forbrugerrådet.

§ 2

Stk. 1. Ankenævnet behandler klager over investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v., som omfattet af Lov om Investeringsforeninger og Specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v., og herefter kaldet investeringsforeninger.

Stk. 2. Ankenævnet behandler klager vedrørende private medlemsforhold. Klager fra erhvervsdrivende kan behandles, såfremt klagen ikke adskiller sig væsentligt fra en klage vedrørende et privat medlemsforhold.

Stk. 3. Klager fra erhvervsdrivende falder i øvrigt udenfor Ankenævnets kompetence.

§ 3

Stk. 1. En klage kan angå samtlige omstændigheder i retsforholdet mellem parterne, herunder også omstændigheder, der er opstået inden et egentligt medlemskab af foreningen etableres.

Stk. 2. Det er en betingelse for behandling af en klage, at klageren forgæves ved henvendelse har søgt at opnå en tilfredsstillende ordning med investeringsforeningen. Ankenævnet kan indlede behandling af en klagesag, såfremt investeringsforeningen har afvist klagen, eller der ikke forinden 5 uger fra modtagelsen af en klage er opnået forlig med klageren.

§ 4

Stk. 1. Uden for Ankenævnets kompetence falder sager, hvis behandling i henhold til lovgivningen er henlagt til offentlige myndigheder eller andre anke- eller klagenevner.

Stk. 2. Afviser Ankenævnet i medfør af stk. 1 at behandle en klage, skal det oplyse klageren om den relevante myndighed eller det relevante anke- eller klagenevner.

§ 5

Stk. 1. Ankenævnet kan ikke behandle sager, som er afgjort ved endelig dom, gyldig bindende voldgift eller retsforlig eller sager, der kan forventes afgjort i forbindelse med en straffesag. En voldgiftskendelse er kun bindende, såfremt klageren forinden voldgiftssagen er blevet orienteret om muligheden for ankenævnsbehandling.

Stk. 2. Så længe en sag verserer for Ankenævnet, kan klagesagens parter ikke anlægge sag ved domstolene eller voldgiftsret om de af klagen omfattede spørgsmål.

§ 6

Er det utvivlsomt, at sagen ikke kan behandles af Ankenævnet i henhold til §§ 2-5, giver sekretariatet klageren meddelelse herom og begrunder over for klageren denne afgørelse. Klageren gøres samtidig opmærksom på, at afgørelsen vil kunne indbringes for Ankenævnet, hvilket sker ved sekretariatets foranstaltning, såfremt klageren fremsætter ønske herom.

§ 7

Stk. 1. Ankenævnets formand er bemyndiget til på nævnets vegne at træffe afgørelse i sager, som er åbenbare grundløse eller som ikke skønnes egnede til behandling ved nævnet. Ankenævnet kan afvise sager, som på grund af deres principielle juridiske karakter, usikkerheden om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger eller af andre særlige grunde findes uegnede til behandling i Ankenævnet.

Stk. 2. En afvisning i henhold til stk. 1 skal ledsages af oplysning om muligheden for at indbringe sagen for domstolene, om retshjælp, fri proces eller dækning af sagsomkostninger gennem eventuel retshjælpsforsikring. Det gælder dog ikke, hvis afvisningen sker af de grunde, der er nævnt i § 5, stk. 1.

§ 8

Stk. 1. Klager indgives skriftligt til Ankenævnets sekretariat. Ankenævnet kan foreskrive, at der benyttes en særlig blanket. Sekretariatet har i øvrigt til opgave at besvare skriftlige, telefoniske eller personlige henvendelser til Ankenævnet samt at forberede klagesagerne til Ankenævnet. Sekretariatet drager omsorg for sagens oplysning. Klageren skal i forbindelse med klagens indgivelse til Ankenævnet give samtykke til, at investeringsforeningen uanset tav-

hedspligt kan afgive oplysninger til Ankenævnet til brug for sagens behandling.

Stk. 2. Efter modtagelsen af klagen sender sekretariatet med anmodning om en udtalelse den pågældende investeringsforening ved investeringsforvaltningsselskabet en genpart af det modtagne materiale med undtagelse af det, som utvivlsomt er foreningen bekendt. Sekretariatet drager i øvrigt omsorg for, at hver af parterne får kendskab til oplysninger fra modparten, som må anses at have betydning for sagens afgørelse, og til sagkyndige erklæringer eller udtalelser indhentet til brug for ankenævnsbehandlingen. Sekretariatet fremskaffer desuden af egen drift det fornødne retlige og faktiske grundlag for afgørelsen, ligesom sekretariatet i fornødent omfang vejleder parterne om deres retsstilling.

Stk. 3. Hvis indklagede ikke inden 5 uger efter modtagelsen har fremsendt en udtalelse til Ankenævnet, kan sagen behandles på grundlag af klagerens materiale, medmindre sekretariatet på indklagedes anmodning har forlænget fristen.

Stk. 4. Klageren kan til enhver tid tilbagekalde sin klage. Ankenævnsbehandlingen bortfalder ligeledes, hvis indklagede under sagens behandling opfylder klagerens krav, eller der indgås forlig mellem parterne.

§ 9

Stk. 1. Ankenævnet kan i særlige tilfælde efter en parts anmodning eller af egen drift indkalde parterne til mundtlig forhandling. Såfremt klageren uden oplyst lovligt forfald udebliver fra en sådan forhandling eller undlader at fremkomme med de af Ankenævnet ønskede oplysninger, kan Ankenævnet afvise klagen eller behandle den på det foreliggende grundlag. Hvis investeringsforeningen udebliver eller undlader at fremkomme med de af Ankenævnet ønskede oplysninger, kan sagen ligeledes behandles på det foreliggende grundlag.

Stk. 2. Ankenævnet kan på begæring af en part eller af egen drift indhente sagkyndige erklæringer eller udtalelser.

§ 10

Stk. 1. Ankenævnets afgørelse skal sendes til sagens parter inden 10 dage efter, at afgørelsen er truffet. Der gives normalt en frist på 30 dage til opfyldelse af afgørelsen. Klageren orienteres om muligheden for at indbringe sagen for domstolene, om retshjælp, fri proces eller dækning af sagsomkostninger gennem eventuel retshjælpsforsikring.

Stk. 2. Har klageren fået helt eller delvist medhold, skal afgørelsen forkyndes for investeringsforeningen i overensstemmelse med reglerne i lov om forbrugerklager, medmindre investeringsforeningen i den enkelte sag har frafaldet kald og varsel, jf. retsplejelovens § 160.

Stk. 3. Investeringsforeningen skal i forbindelse med forkyndelsen have oplysning om indholdet af § 11, stk. 3 samt § 15, stk. 2.

Stk. 4. Ankenævnets kendelser offentliggøres på Internettet og sendes endvidere til Finanstilsynet og Forbrugerstyrelsen, i alle tilfælde uden angivelse af klagers og eventuelle tredjemænds identitet. Ankenævnet kan i forbindelse med en sags afgørelse bestemme, at også investeringsforeningens identitet skal tilbageholdes, såfremt særlige forhold taler herfor. Ved offentliggørelsen angives, såfremt foreningen har afgivet meddelelse efter § 11, stk. 3. Ankenævnet kan i øvrigt fastsætte nærmere regler for offentliggørelsen.

Stk. 5. Ankenævnet udarbejder en årsberetning, der tilsendes Finanstilsynet og Forbrugerstyrelsen. Oplysning om antallet af afgørelser, hvor investeringsforeningen har afgivet erklæring efter § 11, stk. 3, skal fremgå. Ankenævnets offentliggørelse af kendelser sker uden angivelse af parternes identitet. Såfremt investeringsforeningen har afgivet meddelelse efter § 11, stk. 3, angives dette tillige med investeringsforeningens navn. Ankenævnet kan i øvrigt fastsætte nærmere regler for offentliggørelsen.

Stk. 6. Ankenævnets medlemmer, Forbrugerstyrelsen og sekretariatets medarbejdere har med undtagelse af oplysninger, der er offentligt tilgængelige, tavshedspligt om, hvad der fremkommer under ankenævnsbehandlingen.

§ 11

Stk. 1. Når Ankenævnet har truffet afgørelse i en klagesag, kan sagen af enhver af parterne - af investeringsforeningen dog med den i stk. 2 angivne begrænsning - indbringes for domstolene.

Stk. 2. Hvis afgørelser eller forlig indgås i forbindelse med klagebehandlingen ikke efterleves, oversender Ankenævnet på forbrugerens anmodning sagen til Forbrugerstyrelsen, der kan indbringe sagen for domstolene på forbrugers vegne.

Stk. 3. Ønsker investeringsforeningen ikke at være bundet af Ankenævnets afgørelse, skal den skriftligt meddele dette til Ankenævnet inden 30 dage fra forkyndelsen af afgørelsen - eller fra afgørelsens datering, hvis investeringsforeningen har frafaldet kald og varsel, jf. § 10, stk. 2.

Stk. 4. En investeringsforening kan ved skriftlig opsigelse til Ankenævnets sekretariat udtræde heraf, jf. stk. 2, med et varsel på 6 måneder til et kalenderårs udløb.

§ 12

Stk. 1. InvesteringsForeningsRådet og Forbrugerrådet udpeger et af organisationerne nærmere fastsat antal ankenævnsmedlemmer. Organisationerne udpeger herudover en formand og en eller flere næstformænd. På grund af sagernes juridiske kompleksitet og væsentlige økonomiske betydning skal formanden så vidt muligt være højesteretsdommer, og næstformanden/næstformændene så vidt muligt være landsdommer(e). Organisationerne kan indgå aftale med organisationerne bag Pengeinstitutankenævnet, der er godkendt efter lov om forbrugerklager, om, at formandskab og sekretariat herfor tillige fungerer som formandskab for Ankenævnet for Investeringsforeninger.

Stk. 2. Hvad der i disse vedtægter bestemmes om formanden og dennes kompetence finder tilsvarende anvendelse på næstformanden.

Stk. 3. Ankenævnets medlemmer udpeges for en 3-årig periode og kan genudpeges.

Stk. 4. Medlemmerne fratræder deres hverv med udgangen af det år, hvori de fylder 70 år. Organisationerne bag Ankenævnet kan i ekstraordinære tilfælde dispensere fra alderskravet inden for lovgivningens rammer.

Stk. 5. Organisationerne fastsætter Ankenævnets forretningsorden. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

§ 13

Stk. 1. Ved Ankenævnets behandling af den enkelte klagesag deltager formanden eller en næstformand og fire af de i § 12, stk. 1, nævnte medlemmer, således at forbrugerinteresser og investeringsforeningsinteresser er ligeligt repræsenteret. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når der er mødt mindst én forbrugerrepræsentant og mindst én repræsentant for investeringsforeningerne, uden at der herved ændres på antallet af stemmer, dvs. to forbrugerstemmer og to investeringsforeningsstemmer.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser skal være skriftlige. Afgørelserne skal være ledsaget af en begrundelse og skal underskrives af formanden. Hvis en afgø-

relse beror på en flertalsbeslutning, skal dette på mindretallets begæring anføres i afgørelsen, og mindretallet skal i afgørelsen begrunde sin stilling.

Stk. 3. En repræsentant fra Forbrugerstyrelsen skal til enhver tid have adgang til uden stemmeret at deltage i møderne.

§ 14

Stk. 1. Ingen må deltage i behandlingen af en sag, når

1. den pågældende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
2. den pågældendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse, eller
3. der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om den pågældendes fuldstændige upartiskhed.

Stk. 2. Den, for hvis vedkommende noget af de i stk. 1 nævnte forhold foreligger, skal omgående underrette Ankenævnets formand herom.

Stk. 3. Ankenævnets formand træffer beslutning om, hvorvidt en person som følge af bestemmelsen i stk. 1 ikke kan deltage i behandlingen af en sag.

§ 15

Stk. 1. Formanden for Ankenævnet kan beslutte, at en sag, hvori Ankenævnet har truffet afgørelse, skal genoptages, hvis særlige grunde taler herfor, herunder navnlig i tilfælde af

1. lovligt forfald hos en part, som ikke har ytret sig i sagen, eller
2. nye oplysninger, som - hvis de havde foreligget under ankenævnsbehandlingen - må antages at ville have medført et andet udfald af sagen.

Stk. 2. En anmodning fra investeringsforeningen om genoptagelse indgivet skriftligt til Ankenævnet inden 30 dage fra forkyndelsen af afgørelsen - eller fra afgørelsens datering, hvis investeringsforeningen har frafaldet kald og varsel, jf. § 10, stk. 2, har opsættende virkning. Fristen på 30 dage regnes herefter fra det tidspunkt, hvor anmodningen om genoptagelse er blevet afvist, eller hvor Ankenævnet har truffet afgørelse i genoptagelsessagen.

Stk. 3. Anmodning om genoptagelse indgivet af en investeringsforening senere end fristen i stk. 2, afvises.

§ 16

Stk. 1. Ingen af parterne betaler omkostninger i forbindelse med klagesagens behandling til den anden part. Samtlige omkostninger ved ankenævnetsbehandling, herunder udgifter til de af Ankenævnet i medfør af § 9, stk. 2, indhentede erklæringer eller udtalelser, afholdes af Ankenævnet. Klageren skal dog altid betale et gebyr på 150 kr., som tilbagebetales, hvis klagen afvises af Ankenævnet, tilbagekaldes eller bortfalder, jf. § 8, stk. 4, eller hvis klageren får medhold.

Stk. 2. Ankenævnet kan ved mundtlig forhandling efter § 9, stk. 1, godtgøre klagerens rejseudgifter m.v., når særlige grunde taler derfor.

§ 17

InvesteringsForeningsRådet fastsætter regler for Ankenævnets finansiering, budget, revision og regnskab m.v.

§ 18

Ændring af vedtægter sker ved aftale mellem InvesteringsForeningsRådet og Forbrugerrådet og skal godkendes af økonomi- og erhvervsministeren.

§ 19

De bag Ankenævnet stående stiftende organisationer kan med et års varsel udtræde, hvorved Ankenævnet opløses. Der skal fastsættes betryggende vilkår for afvikling af verserende sager m.v.

§ 20

Ankenævnets afgørelse kan tvangsfuldbyrdes overfor investeringsforeningen efter udløbet af fristerne i § 15, stk. 2, medmindre foreningen forinden har givet meddelelse efter § 11, stk. 3.

§ 21

Stk. 1. Disse vedtægter, der er godkendt af økonomi- og erhvervsministeren, træder i kraft den 1. januar 2010.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 10, stk. 2 og 3, § 11, stk. 3, § 15, stk. 2 og 3, og § 20 finder kun anvendelse på sager indbragt for Ankenævnet efter 1. januar 2010. For sager, der er indbragt inden den 1. januar 2010, finder de hidtidige regler anvendelse.